EUROOPAN
KOMISSIO

Bryssel 16.7.2025
COM(2025) 544 final

2025/0544 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” (2028–2034) täytäntöönpanoa koskevasta erityisohjelmasta, kyseiseen ohjelmaan osallistumista ja sen tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä päätöksen (EU) 2021/764 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

{SEC(2025) 555 final} - {SWD(2025) 555 final} - {SWD(2025) 556 final}

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Tämän ehdotuksen tavoitteena on panna täytäntöön EU:n tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa” (2028–2034) sekä Euroopan kilpailukykyrahaston asiaankuuluvat tutkimusta ja innovointia koskevat osat. Tämä ehdotus on täysin yhdenmukainen sillä täytäntöön pantujen asetusten ja monivuotisen rahoituskehyksen 2028–2034 kanssa.

Tällä neuvoston päätöksellä vahvistettu erityisohjelma perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 182 artiklan 4 kohtaan.

Kuten SEUT-sopimuksen 182 artiklan 4 kohdassa säädetään, puiteohjelma pannaan täytäntöön erityisohjelmilla, joissa vahvistetaan yksityiskohtaiset säännöt ohjelman toteuttamiseksi, täsmennetään ohjelman kesto ja määrätään tarpeellisiksi arvioiduista varoista. Horisontti Eurooppa -puiteohjelma pannaan täytäntöön tällä neuvoston päätöksellä vahvistetulla erityisohjelmalla.

Lisätietoa Horisontti Eurooppa -ehdotuksesta annetaan perussäädöksen perusteluissa [ehdotus asetukseksi tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta].

2. LISÄTIEDOT

• Ehdotukseen sisältyvien säännösten yksityiskohtaiset selitykset

Lukuun ottamatta korkeakoulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin sekä yritystoiminnan muodostaman osaamiskolmion integroinnin tukea kaikkialla unionissa, erityisohjelman säännökset noudattavat [tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” perustamisesta ja sen osallistumista ja tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta annetun asetusehdotuksen] rakennetta.

2025/0544 (CNS)

Ehdotus

NEUVOSTON PÄÄTÖS

tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” (2028–2034) täytäntöönpanoa koskevasta erityisohjelmasta, kyseiseen ohjelmaan osallistumista ja sen tulosten levittämistä koskevien sääntöjen vahvistamisesta sekä päätöksen (EU) 2021/764 kumoamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 182 artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sen jälkeen, kun esitys lainsäätämisjärjestyksessä hyväksyttäväksi säädökseksi on toimitettu kansallisille parlamenteille,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon[1],

ottaa huomioon Euroopan talous- ja sosiaalikomitean lausunnon[2],

ottaa huomioon alueiden komitean lausunnon[3],

noudattaa erityistä lainsäätämisjärjestystä,

sekä katsoo seuraavaa:

(1) Tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelma ”Horisontti Eurooppa” (2028–2034), jäljempänä ’Horisontti Eurooppa -puiteohjelma’, joka on perustettu Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]*, pannaan Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen, jäljempänä ’SEUT-sopimus’, 182 artiklan 3 kohdan mukaisesti täytäntöön erityisohjelmilla, joissa määritellään yksityiskohtaiset säännöt ohjelman toteuttamiseksi, vahvistetaan ohjelman kesto ja määrätään tarpeellisiksi arvioiduista varoista.

(2) Asetuksessa XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* esitetään Horisontti Eurooppa -puiteohjelman yleiset ja erityiset tavoitteet, rakenne sekä toteutettavien toimien pääpiirteet. Tässä erityisohjelmassa, jolla Horisontti Eurooppa -puiteohjelma pannaan täytäntöön, jäljempänä ’erityisohjelma’, olisi määriteltävä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman kunkin osan operatiiviset tavoitteet ja erityistoimet. Asetuksessa XXX vahvistettuja täytäntöönpanosäännöksiä sovelletaan kaikilta osin tähän erityisohjelmaan.

---

1 EUVL C , , s. .
2 EUVL C , , s. .
3 EUVL C , , s. .

(3) Komission päätöksellä 96/282/Euratom[4] perustettua yhteisen tutkimuskeskuksen (JRC) johtokuntaa on kuultu JRC:n erityisohjelman tieteellisestä ja teknisestä sisällöstä JRC:n muiden kuin ydinalan suorien toimien osalta.

(4) Tässä neuvoston päätöksessä vahvistetaan erityisohjelman alustavat rahoituspuitteet.

(5) Jotta voidaan varmistaa yhdenmukaiset edellytykset erityisohjelman täytäntöönpanolle työohjelmien välityksellä, komissiolle olisi siirrettävä täytäntöönpanovaltaa. Tätä valtaa olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 182/2011[5] mukaisesti.

(6) Kun otetaan huomioon erityisohjelman merkittävät rahoitusvaikutukset, työohjelmien hyväksymiseen olisi käytettävä Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 182/2011 säädettyjä neuvoa-antavia menettelyjä ja tarkastelumenettelyjä.

(7) Erityisohjelma korvaa neuvoston päätöksellä (EU) 2021/764 perustetun Horisontti Eurooppa -erityisohjelman[6]. Sen vuoksi neuvoston päätös (EU) 2021/764 olisi kumottava.

(8) Erityisohjelman täytäntöönpanossa olisi noudatettava oikeusvaltioperiaatetta ja Euroopan unionin perusoikeuskirjassa vahvistettuja oikeuksia ja periaatteita sekä unionin ja jäsenvaltioiden sellaisista kansainvälisistä sopimuksista johtuvia kansainvälisiä velvoitteita, joiden sopimuspuolia ne ovat, mukaan lukien ihmisoikeussopimukset, kuten YK:n yleissopimus vammaisten henkilöiden oikeuksista.

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

I luku

Yleiset säännökset

1 artikla

Kohde

1. Tällä päätöksellä vahvistetaan erityisohjelma, jolla tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelma pannaan täytäntöön, jäljempänä ’erityisohjelma’, monivuotisen rahoituskehyksen 2028–2034 keston ajaksi asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* 1 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti.

---

4 Komission päätös 96/282/Euratom, tehty 10 päivänä huhtikuuta 1996, yhteisen tutkimuskeskuksen uudelleenjärjestelystä (EYVL L 107, 30.4.1996, s. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/1996/282/oj).

5 Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EU) N:o 182/2011, annettu 16 päivänä helmikuuta 2011, yleisistä säännöistä ja periaatteista, joiden mukaisesti jäsenvaltiot valvovat komission täytäntöönpanovallan käyttöä (EUVL L 55, 28.2.2011, s. 13).

6 Neuvoston päätös (EU) 2021/764, annettu 10 päivänä toukokuuta 2021, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” täytäntöönpanoa koskevan erityisohjelman perustamisesta ja päätöksen 2013/743/EU kumoamisesta (EUVL L 167I, 12.5.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2021/764/oj).

2. Tässä päätöksessä vahvistetaan erityisohjelman talousarvio kaudelle 2028–2034, erityisohjelman täytäntöönpanosäännöt ja erityisohjelman yhteydessä toteutettavat toimenpiteet.

3. Asetuksessa XXX [*viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen*] vahvistettuja tutkimuksen ja innovoinnin Horisontti Eurooppa -puiteohjelman määritelmiä, tavoitteita, rakennetta ja talousarviota sovelletaan myös erityisohjelmaan.

2 artikla

Toiminnalliset tavoitteet

1. Erityisohjelmalla edistetään asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* 3 artiklassa vahvistettujen yleisten ja erityistavoitteiden saavuttamista.

2. Erityisohjelman toiminnalliset tavoitteet ovat seuraavat:

   a) korkealaatuisen tieteellisen tutkimuksen ja maailman johtavien tutkimuslaitosten edistäminen;

   b) tutkijoiden liikkuvuuden, koulutuksen ja urakehityksen tukeminen;

   c) huippututkijoiden houkutteleminen Eurooppaan ja heidän pysymisensä Euroopassa;

   d) yhteistyön ja monitieteisyyden edistäminen, myös yhteiskuntatieteiden ja humanististen tieteiden kanssa, uuden tiedon tuottamiseksi;

   e) tietämyksen hyödyntämisen tehostaminen;

   f) tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurien yhdistäminen ja kehittäminen koko eurooppalaisella tutkimusalueella (ERA) ylikansallisen saatavuuden tarjoamiseksi;

   g) syväteknologiaan keskittyvien ja innovatiivisten startup-yritysten perustamisen ja laajentumisen tukeminen;

   h) teknologian käyttöönoton ja läpimurtoinnovaatioiden demonstroinnin edistäminen;

   i) asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* 19 artiklassa tarkoitetuissa osallistumispohjaa laajentavissa maissa tai siirtymävaiheessa olevissa maissa sijaitsevien tutkimusorganisaatioiden osallistumisen lisääminen;

   j) avoimen tieteen edistäminen, yleisönäkyvyyden varmistaminen ja tulosten avoimen saatavuuden varmistaminen mahdollisuuksien mukaan.

3. Erityisohjelmassa otetaan myös huomioon Euroopan kilpailukykyrahaston politiikkaikkunoihin kuuluvat tutkimusyhteistyötoimet.

3 artikla

Talousarvio

1. Asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* 6 artiklan 1 kohdan mukaisesti erityisohjelman täytäntöönpanoon varatut rahoituspuitteet vuosiksi 2028–2034 ovat 175 002 000 000euroa käypinä hintoina.

2. Tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettu määrä jaetaan asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* 6 artiklan 2 kohdassa vahvistettujen osien kesken.

4 artikla

Työohjelmat

1. Erityisohjelma pannaan täytäntöön tämän artiklan 2 kohdassa tarkoitetuilla työohjelmilla asetuksen (EU, Euratom) 2024/2509 110 artiklan mukaisesti.
Rajoittamatta ensimmäisen alakohdan soveltamista työohjelmissa voidaan erityisesti vahvistaa seuraavat:

   a) toimet ja niihin liittyvä talousarvio;

   b) tukikelpoisuus- ja myöntämisperusteet;

   c) yksi toimikohtainen yhteisrahoitusosuus;

   d) useampaa kuin yhtä erityistavoitetta koskeviin toimiin sovellettavat säännöt;

   e) toimet, joihin sovelletaan erityissääntöjä, jotka koskevat etenkin tulosten omistusta, hyödyntämistä ja levittämistä, siirtoa ja lisensointia sekä tulosten käyttöoikeuksia;

2. Komissio hyväksyy täytäntöönpanosäädöksillä erilliset työohjelmat seuraaviin 1 artiklan 3 kohdassa vahvistettuihin osa-alueisiin kuuluvien toimien täytäntöönpanoa varten:

   a) Euroopan tutkimusneuvosto (ERC), jonka työohjelmaluonnoksen vahvistaa ERC:n tieteellinen neuvosto 7 artiklan 9 kohdan a alakohdan ii alakohdan mukaisesti, ja 18 artiklan 3 kohtaa noudattaen. Komissio poikkeaa ERC:n tieteellisen neuvoston vahvistamasta työohjelmaluonnoksesta ainoastaan 7 artiklan 4 kohdan toisen alakohdan mukaisesti; tällaisessa tapauksessa komissio hyväksyy työohjelman täytäntöönpanosäädöksellä 18 artiklan 4 kohtaa noudattaen; komissio perustelee tämän asianmukaisesti;

   b) Euroopan innovaationeuvosto (EIC), jonka osalta työohjelma laaditaan 18 artiklan 4 kohtaa noudattaen EIC:n johtokunnan annettua neuvonsa 12 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti;

   c) Marie Sklodowska-Curie -toimet (MSCA), maailmanlaajuiset yhteiskunnalliset haasteet, EU:n missiot, uusi eurooppalainen Bauhaus -väline, innovaatioekosysteemit, Euroopan tutkimus- ja innovointijärjestelmän uudistaminen ja parantaminen, tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit, osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen 18 artiklan 4 kohtaa noudattaen;

   d) JRC, jonka osalta monivuotisessa työohjelmassa on otettava huomioon komission päätöksessä 96/282/Euratom tarkoitettu JRC:n johtokunnan lausunto.

3. Asetuksen XXX *[viittaus Euroopan kilpailukykyrahastoa koskevaan asetukseen]* IV-VII luvussa kuvatuissa politiikkaikkunoissa tarkoitetut tutkimus- ja innovaatiotoimet sisällytetään työohjelmien erityiseen osaan, jolla pannaan täytäntöön asetuksen XXX *[viittaus Euroopan kilpailukykyrahastoa koskevaan asetukseen]* 3 artiklan 2 kohdan a–d alakohdassa tarkoitetut vastaavat erityistavoitteet. Työohjelmat hyväksytään asetuksen XXX *[viittaus Euroopan kilpailukykyrahastoa koskevaan asetukseen]* 15 ja 84 artiklan mukaisesti.

5 artikla

Eurooppalaiset kumppanuudet

1. Eurooppalaisissa kumppanuuksissa on noudatettava selkeää elinkaariajattelua, mukaan lukien niiden valinta, täytäntöönpano, seuranta ja siirtyminen pois asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* piiristä, seuraavien seikkojen perusteella:

a) Eurooppalaiset kumppanuudet valitaan kilpailuun perustuvaa, avointa, syrjimätöntä ja läpinäkyvää menettelyä noudattaen komission ehdottamien alojen pohjalta. Asetuksen (EU) XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* 11 artiklassa säädettyjen vaatimusten lisäksi ehdotettujen kumppanuuksien on täytettävä seuraavat valintaperusteet:

   i. portfolion relevanssi: kumppanuusportfolion yleinen johdonmukaisuus ja yhtenäisyys on varmistettava edellyttäen, että ehdokkaat täyttävät kaikki valintaperusteet ja osoittavat merkityksellisyytensä osana strategista toimenpidekokonaisuutta;

   ii. kriittinen massa: kumppanuuksien määrärahojen (unionin ja kumppaneiden rahoitusosuudet) on vastattava niiden kestoa ja varmistettava riittävät resurssit, jotta vuosittain voidaan rahoittaa vähintään yksi sellainen merkittävä ehdotuspyyntö, joista kukin on kooltaan verrattavissa Horisontti Eurooppa -puiteohjelman keskimääräiseen ehdotuspyyntöön asianomaisella aihealueella;

   iii. kumppanien kokoonpano: asianmukaisesti perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta edellytetään vähintään viidestä jäsenvaltiosta olevan julkisen tahon osallistumista ja sellaisten yksityisten tahojen osallistumista, jotka edustavat merkittäviä osia niiden ekosysteemeistä, varmistaen keskeisten sidosryhmien laajan ja tasapainoisen osallistumisen;

   iv. yleiseurooppalainen merkitys: kumppanuuksilla on yleiseurooppalaista merkitystä, mikä näkyy kumppaneiden tasapainoisena maantieteellisenä jakautumisena jäsenvaltioiden kesken;

   v. missiolähtöisyys: kumppanuuksissa on asetettava Horisontti Eurooppa -puiteohjelman keston ajaksi selkeät, mitattavissa olevat ja aikasidonnaiset tavoitteet, joita hyödynnetään seurannassa, arvioinnissa ja evaluoinnissa;

   vi. liiketoimintasuunnitelma: kumppaneiden on laadittava etukäteen liiketoimintasuunnitelma, johon sisältyy joukko keskeisiä tulosindikaattoreita edistymisen seuraamista varten ja tulevaisuuteen suuntautuva siirtymästrategia, johon sisältyvät toimet Horisontti Eurooppa -puiteohjelman rahoituksen asteittaiseksi lopettamiseksi;

vii. avoimuus ja läpinäkyvyys: kumppanuuksissa on osoitettava avoimuutta ja läpinäkyvyyttä painopisteiden ja tavoitteiden myös odotettujen tulosten ja vaikutusten, määrittelyssä sekä kumppaneiden ja sidosryhmien osallistumisessa koko arvoketjun laajuudelta ja eri aloilta, taustoilta ja tieteenaloilta, mukaan lukien asiaankuuluvat kansainväliset toimijat tämän kuitenkaan vaikuttamatta Euroopan kilpailukykyyn;

viii. aiemmin käynnistetyt toimet: tapauksissa, joissa ehdokaskumppanuudet pohjautuvat aiempiin aloitteisiin, on osoitettava aiempien kumppanuuksien tehokkuus, tuloksellisuus ja vaikuttavuus;

ix. eurooppalaisissa kumppanuuksissa on koko niiden täytäntöönpanon ajan varmistettava seuraavat:

x. sisäiset läpinäkyvät hallintojärjestelyt ja sisäiset säännöt, myös käytännesääntöjen osalta, joilla varmistetaan kumppanuuksien avoin ja läpinäkyvä toiminta;

xi. aloitteen jatkuva avoimuus uusille kumppaniorganisaatioille käyttäen selkeitä ja läpinäkyviä liittymis- ja irtautumiskriteerejä, myös avoimia ehdotuspyyntöjä;

xii. joustavuus tarkistamalla oikea-aikaisesti keskeisiä asiakirjoja, kuten strategisia tutkimus- ja innovointiohjelmia ja siirtymästrategioita, joita mukautetaan tarvittaessa merkityksellisyyden ja toteutettavuuden varmistamiseksi;

xiii. jatkuvaan seurantaan sisältyy edistymisen seuranta kumppanuuskohtaisten yhteisten indikaattorien saavuttamisessa, mukaan lukien kumppanien osuudet, kustannustehokkuus ja avoimuus uusille kumppaneille. Kumppanuuskohtaisten yhteisten indikaattorien on pohjauduttava asetuksessa XXX *[viittaus tuloksellisuusasetukseen]* määriteltyihin ja Horisontti Eurooppa -puiteohjelman 2021–2027 eurooppalaisten kumppanuuksien tuloksista joka toinen vuosi laadittavissa seurantakertomuksissa vahvistettuihin yhteisiin indikaattoreihin;

xiv. Eurooppalaisissa kumppanuuksissa on käynnistettävä lopulliset ehdotuspyyntönsä ennen 31 päivää joulukuuta 2034. Eurooppalaisissa kumppanuuksissa on määritettävä ja pantava täytäntöön paras siirtymätapa. Kumppanuuksien on läpäistävä riippumaton arviointi, jossa määritetään, onko tavoitteet saavutettu, ja arvioidaan kumppanuusajattelun soveltuvuutta ja kumppanuuksien jatkuvaa merkityksellisyyttä, ottaen huomioon etukäteen laaditut siirtymästrategiat. Arviointiin olisi sisällytettävä suositus tehokkaimmasta toimintatavasta tulevia toimia silmällä pitäen.

b) Jos kumppanuutta ei uusita, eurooppalaisten kumppanuuksien on pantava täytäntöön asianmukaiset toimenpiteet niiden siirtymästrategioissa määritettyjen asteittaista lopettamista koskevien toimien perusteella.

II luku

Huipputason tiede

6 artikla

Euroopan tutkimusneuvosto

1. Komissio perustaa Euroopan tutkimusneuvoston (ERC), jonka tehtävänä on panna täytäntöön ERC:hen liittyvät asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* osan I ”Huipputason tiede” mukaiset toimet. ERC korvaa neuvoston päätöksellä (EU) 2021/764 perustetun Euroopan tutkimusneuvoston.

2. ERC koostuu 7 artiklassa tarkoitetusta riippumattomasta ERC:n tieteellisestä neuvostosta ja 8 artiklassa tarkoitetusta ERC:n erityisestä täytäntöönpanorakenteesta.

3. ERC:n tieteellisellä neuvostolla on puheenjohtaja, jäljempänä ’ERC:n puheenjohtaja’, joka valitaan johtavien ja kansainvälisesti arvostettujen tieteenharjoittajien joukosta.

4. ERC:n puheenjohtajan valitsee komissio avoimella rekrytointiprosessilla, johon osallistuu erityinen riippumaton hakukomitea. Rekrytointiprosessille ja valitulle ehdokkaalle on saatava ERC:n tieteellisen neuvoston hyväksyntä. ERC:n puheenjohtajan toimikausi on rajoitettu kahteen vuoteen, ja sitä voidaan jatkaa kerran enintään kahdella vuodella.

5. ERC:n puheenjohtaja toimii ERC:n tieteellisen neuvoston puheenjohtajana ja varmistaa ERC:n tieteellisen neuvoston johtavan aseman ja sen suhteet ERC:n erityiseen täytäntöönpanorakenteeseen ja edustaa ERC:n tieteellistä neuvostoa tiedemaailmassa.

6. Puheenjohtajaa avustaa kolme varapuheenjohtajaa, jotka tieteellinen neuvosto valitsee jäsentensä keskuudesta.

7. ERC noudattaa toiminnassaan perusperiaatteitaan, jotka ovat tieteellinen huippuosaaminen, avoin tiede, riippumattomuus, tehokkuus, vaikuttavuus, avoimuus, vastuuvelvollisuus ja tutkimustoiminnan integriteetti noudattaen samalla Euroopan komission toimintaperiaatteita. Se varmistaa päätöksen (EU) 2021/764 nojalla toteutettujen ERC:n toimien jatkuvuuden.

8. ERC tukee toiminnallaan alhaalta ylöspäin Euroopan tasolla keskenään kilpailevien johtavien tutkijoiden ja heidän ryhmiensä, uransa alkuvaiheessa olevat tutkijat mukaan luettuna, tieteen eturintamassa olevaa tutkimusta kaikilla aloilla.

9. Komissio toimii ERC:n riippumattomuuden ja integriteetin takaajana ja varmistaa sille uskottujen tehtävien asianmukaisen toteuttamisen.

10. Komissio varmistaa, että ERC:n toimet toteutetaan tämän artiklan 7 kohdassa säädettyjä periaatteita ja 7 artiklan 4 kohdan a alakohdassa tarkoitettua ERC:n tieteellisen neuvoston vahvistamaa ERC:n kokonaisstrategiaa noudattaen.

7 artikla

ERC:n tieteellinen neuvosto

1. ERC:n tieteellisen neuvoston muodostaa 22 arvostettua ja riippumatonta tiedeyhteisön edustajaa, insinööritieteiden edustajaa ja tieteenharjoittajaa, joilla on vaadittava asiantuntemus ja jotka edustavat molempia sukupuolia, eri ikäryhmiä, eri tutkimusaloja ja eri maantieteellisiä alueita. Nämä henkilöt toimivat yksityishenkilöiden ominaisuudessa edustamatta minkään ulkopuolisen tahon etuja. Komissio nimittää ERC:n tieteellisen neuvoston jäsenet sen jälkeen, kun ehdokkaat on nimetty ERC:n tieteellisen neuvoston kanssa sovitulla riippumattomalla ja avoimella nimeämismenettelyllä, johon sisältyy tiedeyhteisön avoin kuuleminen sekä Euroopan parlamentille ja neuvostolle annettava selvitys.

2. ERC:n tieteellisen neuvoston jäsenten toimikausi on enintään neljä vuotta, ja sitä voidaan jatkaa kerran enintään kahdella vuodella, ja siihen sovelletaan vuorottelujärjestelmää, jolla varmistetaan ERC:n tieteellisen neuvoston työn jatkuvuus.

3. ERC:n tieteellinen neuvosto valitsee keskuudestaan kolme varapuheenjohtajaa, jotka avustavat ERC:n puheenjohtajaa tieteellisen neuvoston edustamisessa ja sen työn organisoinnissa. He käyttävät arvonimikettä ”ERC:n varapuheenjohtaja”. ERC:n tieteellisen neuvoston jäsenille maksetaan palkkio heidän suorittamistaan tehtävistä, ja lisäksi heidän matka- ja oleskelukustannuksensa korvataan tarvittaessa.

4. ERC:n tieteellinen neuvosto hoitaa tehtäviään yksinomaan erityisohjelman soveltamisalalla ja sen tarkoituksia varten. Tässä yhteydessä se vahvistaa seuraavat:

   a) ERC:n kokonaisstrategia;

   b) työohjelma ERC:n toimien toteuttamista varten;

   c) vertaisarvioinnin ja ehdotusten arvioinnin menetelmät ja menettelyt, joiden perusteella rahoitettavat ehdotukset valitaan;

   d) sen kanta mihin tahansa asiaan, joka voi tieteen näkökulmasta parantaa ERC:n tuloksia ja vaikutuksia sekä tehtävän tutkimuksen laatua;

   e) käytännesäännöt, jotka kattavat muun muassa eturistiriitojen välttämisen;

   f) ERC:n varapuheenjohtajien valintamenettely.

   Komissio poikkeaa ERC:n tieteellisen neuvoston ensimmäisen alakohdan mukaisesti vahvistamista kannoista ainoastaan, jos se katsoo, ettei tätä päätöstä ole noudatettu. Tällaisessa tapauksessa komissio hyväksyy toimenpiteitä jatkuvuuden ylläpitämiseksi erityisohjelman täytäntöönpanossa ja tavoitteiden saavuttamisessa sekä erittelee ja perustelee asianmukaisesti poikkeamat ERC:n tieteellisen neuvoston kannoista.

5. ERC:n tieteellinen neuvosto tiedottaa komissiolle tutkimuksen suuntauksista, tutkimusdatasta ja kaikista poliittisen päätöksenteon kannalta merkityksellisistä seikoista, ja se voi tehdä tältä osin analyyseja.

6. ERC:n tieteellinen neuvosto ja komissio kokoontuvat vähintään kahdesti vuodessa käydäkseen laajaa ja oikea-aikaista näkemystenvaihtoa ERC:n strategian kehittämisen ja komission päätöksenteon yhteydessä.

7. ERC:n tieteellinen neuvosto takaa toiminnan laadun tieteellisestä näkökulmasta, ja sillä on täydet valtuudet tehdä päätökset siitä, minkä tyyppistä tutkimusta rahoitetaan.

8. ERC:n tieteellinen neuvosto toimii yksinomaan ERC:n edun mukaisesti 6 artiklan 7 kohdassa vahvistettuja periaatteita noudattaen. Sen on toimittava puolueettomasti ja rehellisesti ja hoidettava työnsä tehokkaasti ja mahdollisimman avoimesti.

9. Horisontti Eurooppa -puiteohjelmaa täytäntöön pannessaan ja nämä tehtävänsä suorittaakseen ERC:n tieteellinen neuvosto toteuttaa seuraavat toimet:

a) tieteellisen strategian osalta:

   i. laatii ERC:lle tieteellisen kokonaisstrategian, jossa otetaan huomioon tieteelliset mahdollisuudet sekä Euroopan tieteelliset tarpeet,

   ii. vahvistaa työohjelman ja kehittää ERC:n tukitoimenpiteiden yhdistelmää sen tieteellisen strategian mukaisesti;

   iii. vahvistaa sen tieteellisen strategian mukaisesti tarvittavat kansainvälistä yhteistyötä koskevat aloitteet, mukaan lukien suhdetoimintaan liittyvät toimet, joilla lisätään ERC:n näkyvyyttä muun maailman huippututkijoiden keskuudessa;

b) tieteellisen hallinnoinnin, seurannan ja laadunvalvonnan osalta:

   i. varmistaa, että käytössä on maailmanluokan vertaisarviointijärjestelmä, joka perustuu tieteelliseen huippuosaamiseen ja täysin avoimeen, oikeudenmukaiseen ja puolueettomaan ehdotusten käsittelyyn; tätä varten se vahvistaa kantoja, jotka koskevat ehdotuspyyntöjen toteutusta ja hallinnointia, arviointiperusteita ja vertaisarviointiprosesseja, mukaan lukien asiantuntijoiden valinta, vertaisarvioinnin ja ehdotusten arvioinnin menetelmiä sekä tarvittavia täytäntöönpanosääntöjä ja suuntaviivoja, joiden mukaisesti rahoitettavat ehdotukset valitaan ERC:n tieteellisen neuvoston johdolla;

   ii. tekee ehdotuksen, jonka perusteella nimitetään asiantuntijat ERC:n tieteen eturintamassa olevien tutkimustoimien tapauksessa;

   iii. varmistaa, että ERC:n avustukset toteutetaan noudattaen yksinkertaisia ja avoimia menettelyjä, joissa keskeisenä lähtökohtana on huippuosaaminen ja joissa kannustetaan aloitteellisuuteen sekä yhdistetään joustavuus ja vastuuvelvollisuus seuraamalla jatkuvasti toiminnan ja toteutuksen laatua;

   iv. tarkastelee ja arvioi ERC:n saavutuksia ja ERC:n rahoittaman tutkimuksen laatua ja vaikutuksia sekä esittää tämän pohjalta suosituksia ja suuntaviivoja korjaavista toimenpiteistä tai tulevista toimista;

   v. määrittää kannat mihin tahansa muuhun asiaan, joka vaikuttaa ERC:n toimien saavutuksiin ja vaikutuksiin sekä Horisontti Eurooppa -puiteohjelman tässä osassa tehtävän tutkimuksen laatuun.

c) viestinnän ja tiedon levittämisen osalta:

   i. nostaa ERC:n yleistä profiilia ja lisää ERC:n näkyvyyttä toteuttamalla viestintä- ja suhdetoimintaa, mukaan lukien tieteelliset konferenssit, joilla tehdään tunnetuksi ERC:n toimintaa ja saavutuksia sekä ERC:n rahoittamien hankkeiden tuloksia tiedeyhteisön, keskeisten sidosryhmien ja suuren yleisön keskuudessa;

ii. kuulee tarvittaessa tiedeyhteisöä, insinööritieteiden yhteisöä, akateemista yhteisöä sekä alueellisia ja kansallisia tutkimuksen rahoittajia ja muita sidosryhmiä;

iii. raportoi säännöllisesti komissiolle omista toimistaan.

8 artikla

ERC:n erityinen täytäntöönpanorakenne

1. ERC:n erityinen täytäntöönpanorakenne vastaa hallinnollisesta täytäntöönpanosta ja erityisohjelman kyseisen osa-alueen toteutuksesta. Erityisesti se toteuttaa arviointimenettelyt, vertaisarvioinnin ja valintaprosessin ERC:n tieteellisen neuvoston vahvistaman strategian mukaisesti ja huolehtii avustusten taloudellisesta ja tieteellisestä hallinnoinnista.

   ERC:n erityinen täytäntöönpanorakenne tukee ERC:n tieteellistä neuvostoa sen kaikkien 7 artiklassa mainittujen tehtävien hoitamisessa, mukaan lukien sen tieteellisen strategian kehittäminen, sen suorittama toiminnan seuranta, sen suorittama ERC:n saavutusten tarkastelu ja arviointi sekä sen viestintä- ja suhdetoiminta. ERC:n erityinen täytäntöönpanorakenne antaa myös pääsyn tarvittaviin sen hallussa oleviin asiakirjoihin ja tietoihin ja pitää ERC:n tieteellisen neuvoston ajan tasalla toiminnastaan.

   Jotta toimiva yhteys ERC:n erityiseen täytäntöönpanorakenteeseen voitaisiin varmistaa strategisten ja operatiivisten seikkojen osalta, ERC:n tieteellisen neuvoston johto ja ERC:n erityisen täytäntöönpanorakenteen johtaja pitävät säännöllisesti koordinointikokouksia.

2. Komissio varmistaa, että ERC:n erityisessä täytäntöönpanorakenteessa noudatetaan tarkasti, tehokkaasti ja riittävän joustavasti yksinomaan ERC:n tavoitteita ja vaatimuksia. Täyttääkseen 6 ja 7 artiklan mukaiset velvollisuutensa, ja osana omia talousarvion toteuttamiseen liittyviä velvollisuuksiaan, komissio

   a) varmistaa ERC:n tieteellisen neuvoston toiminnan jatkuvuuden ja jäsenten vaihtumisen ja tukee pysyvää valintalautakuntaa ERC:n tieteellisen neuvoston tulevien jäsenten löytämisessä;

   b) varmistaa ERC:n erityisen täytäntöönpanorakenteen toiminnan jatkuvuuden sekä tehtävien ja velvollisuuksien siirtämisen täytäntöönpanorakenteelle ottaen huomioon ERC:n tieteellisen neuvoston näkemykset;

   c) varmistaa, että ERC:n erityinen täytäntöönpanorakenne suorittaa kaikki tehtävänsä ja velvollisuutensa;

   d) nimittää ERC:n erityisen täytäntöönpanorakenteen johtajan ja johdon jäsenet ottaen huomioon ERC:n tieteellisen neuvoston näkemykset;

   e) varmistaa, että ERC:n työohjelma, täytäntöönpanomenetelmiä koskevat kannat ja tarvittavat täytäntöönpanosäännöt, mukaan lukien ehdotusten jättämistä koskevat ERC:n säännöt ja ERC:n avustussopimuksen malli, vahvistetaan oikea-aikaisesti ottaen huomioon ERC:n tieteellisen neuvoston näkemykset ja erityisohjelman kautta toteutetut komission toimintaperiaatteet;

   f) seuraa puiteohjelman yleisestä täytäntöönpanosta vastuullisena tahona ERC:n erityistä täytäntöönpanorakennetta ja arvioi sen toimintaa.

9 artikla

Marie Skłodowska-Curie -toimet

1. Marie Sklodowska-Curie -toimissa keskitytään yksinomaan tieteelliseen huippuosaamiseen perustuvaan tutkijalähtöiseen tutkimukseen, jolla tuetaan tutkijoiden uraa, taitojen kehittämistä ja liikkuvuutta uran kaikissa vaiheissa.

2. Marie Skłodowska-Curie -toimet ovat avoimia kaikille Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen ja Euroopan atomienergiayhteisön (Euratom) perustamissopimuksen soveltamisalaan kuuluville tieteenaloille. Jos esille nousee erityisiä tarpeita, Marie Skłodowska-Curie -toimia voidaan kohdentaa tiettyihin temaattisiin aloihin, tietyntyyppisiin tutkimus- ja innovointilaitoksiin tai tiettyihin maantieteellisiin paikkoihin, jotta voidaan reagoida osaamista, tutkijakoulutusta, urakehitystä ja tietämyksen jakamista koskevien vaatimusten ja tarpeiden kehittymiseen Euroopassa unionin strategisen riippumattomuuden saavuttamiseksi.

3. Marie Skłodowska-Curie -toimia täytäntöön pantaessa

   a) tarjotaan houkuttelevia olosuhteita ja mahdollisuuksia urakehitykselle ja autetaan ratkaisemaan tutkimusalan työurien epävakauteen ja epävarmuuteen liittyviä rakenteellisia ongelmia. Marie Skłodowska-Curie -toimilla tuetaan aktiivisesti eurooppalaisessa tutkijoiden peruskirjassa vahvistettuja periaatteita, joilla edistetään oikeudenmukaista rekrytointia, avoimia menettelyjä ja ansioihin perustuvaa uralla etenemistä[7];

   b) varmistetaan strategiset synergiat ERC:n kanssa ja myös innovointia edistävien unionin välineiden, kuten Euroopan innovaationeuvoston (EIC), kanssa ja sellaisten toimien kanssa, joilla edistetään korkeakoulutuksen, tutkimuksen ja innovoinnin sekä yritystoiminnan muodostaman osaamiskolmion integrointia kaikkialla unionissa, sekä muiden unionin ohjelmien, kuten Erasmus+ -ohjelman, kanssa;

   c) edistetään työ- ja yksityiselämän tasapainoa, monimuotoisuutta ja osallisuutta asettamalla työoloille tiukat normit koko eurooppalaisella tutkimusalueella.

10 artikla

Yhteinen tutkimuskeskus (JRC)

1. JRC:n toimet täydentävät epäsuoria toimia, joilla tuetaan pitkän aikavälin poliittisia tavoitteita. Tämän saavuttamiseksi JRC tekee yhteistyötä kansainvälisten, kansallisten, alueellisten ja paikallisten sidosryhmien kanssa muun muassa tieteellisten yhteistyösopimusten avulla.

   JRC:n toimilla

   – pyritään joustavuuteen ja vastaamaan muuttuviin poliittisiin tarpeisiin.

   – varmistetaan synergia muiden EU:n investointien kanssa.

[7] NEUVOSTON SUOSITUS, annettu 18 päivänä joulukuuta 2023, eurooppalaisesta kehyksestä tutkimus-, innovointi- ja yrittäjyysosaajien houkuttelemiseksi Eurooppaan ja heidän pitämisekseen Euroopassa (EUVL C, C/2023/1640, 29.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2023/1640/oj).

– keskitytään seuraaviin seikkoihin:

i. tieteellinen ja tekninen tuki unionin politiikan painopisteille, erityisesti (mutta ei yksinomaan) Euroopan kilpailukykyrahaston puitteissa määritellyille ja Horisontti Eurooppa -ohjelman I, II, III ja IV osalle määritellyille painopisteille;

ii. tietämyksen integrointi ja vaikutus politiikkaan;

iii. aluekehitys ja jäsenvaltioiden tuki;

iv. tieteellinen huippuosaaminen ja kansainvälinen yhteistyö;

v. avoin tiede, tietämyksen jakaminen ja valmiuksien kehittäminen.

III luku

Kilpailukyky ja yhteiskunta

11 artikla
Tutkimusyhteistyö

Asetuksen XXX *[viittaus Euroopan kilpailukykyrahastoa koskevaan asetukseen]* I luvussa tarkoitetut tutkimusyhteistyötoimet kattavat erityisesti seuraavat tutkimus- ja innovointitoimet:

a) osassa ”Kilpailukyky” Euroopan kilpailukykyrahaston IV–VII luvussa kuvattuihin politiikkaikkunoihin kuuluvat tutkimus- ja innovointitoimet:

b) osassa ”Yhteiskunta” tutkimus- ja innovaatiotoimet, kuten

i) toimet, joilla pyritään saavuttamaan maailmanlaajuisiin yhteiskunnallisiin haasteisiin liittyvät painopisteet:

– demokraattisten arvojen ja perusteiden vahvistaminen, kansalaisosallistuminen, oikeusvaltioperiaate ja perusoikeudet, edistämällä selviytymiskykyisiä, moniarvioisia yhteiskuntia ja informaatio- ja mediatilan luotettavuutta ja torjumalla polarisaatiota, disinformaatiota, vihapuhetta ja muukalaisvihaa geopoliittisten muutosten myötä nopeasti kehittyvässä maailmassa;

– sosiaalisen osallisuuden, sosiaalisten ja taloudellisten muutosten, osallistavien yhteiskuntien ja sosiaalisen yhteenkuuluvuuden edistäminen ja eriarvoisuuden torjuminen mahdollisuuksien luomiseksi kaikille, ottaen huomioon maaseutualueiden erityispiirteet, väestökehityksen haasteisiin ja ylisukupolvisiin haasteisiin vastaaminen, mukaan lukien hyvin hallittu muuttoliike ja liikkuminen, mielenterveyden ja yhteiskunnallisen hyvinvoinnin tukeminen, myös nuorten osalta;

– arvoihin perustuvan ja kilpailukykyisen Euroopan edistäminen viemällä eteenpäin tulevaisuudessa tarvittavaa osaamista ja osallistavaa innovointia, joka lisää ihmisten vaikutusmahdollisuuksia, helpottaa teknologioiden yhteiskunnallista hyväksyntää ja tukee kaikkia hyödyttävää kestävää kasvua.

ii) EU:n missiot toimet, joilla tuetaan asetuksen XXX *[viittaus Horisontti Eurooppa -asetukseen]* 15 artiklan 5 kohdassa tarkoitettuja EU:n missioita.

iii) uusi eurooppalainen Bauhaus -välineeseen liittyvät toimet, jotka on vahvistettu Horisontti Eurooppa -puiteohjelman strategisessa suunnitelmassa vuosiksi 2025–2027[8] ja joiden avulla saavutetaan uusi eurooppalainen Bauhaus -välineen tavoitteet, etenkin innovatiivisten tutkimusratkaisujen kehittämistä ja laajentamista tukevat toimenpiteet asuinalueiden muuttamiseksi kestäviksi, osallistaviksi ja kauniiksi paikoiksi.

IV luku

Innovointi

12 artikla

Euroopan innovaationeuvosto (EIC)

1. EIC:n johtokunta neuvoo komissiota seuraavissa asioissa:

   a) Horisontti Eurooppa -puiteohjelman osaan III ”Innovointi” kuuluvaa EIC-komponenttia koskeva kokonaisstrategia, jossa otetaan huomioon täydentävyys Euroopan kilpailukykyrahaston kanssa;

   b) EIC:n toimien täytäntöönpanoa koskeva työohjelma, mukaan lukien ehdotusten arviointiperusteet ja asianmukainen tasapaino erityyppisten rahoitustukien välillä;

   c) uusien teknologisten suuntausten määrittäminen EIC:n portfolioiden ja strategisten hankekokonaisuuksien pohjalta;

   d) EIC:n ohjelmapäälliköiden profiili;

   e) koordinointi Euroopan kilpailukykyrahaston takuita, rahoitusvälineitä ja rahoitusta yhdistäviä toimia käsittelevän neuvottelukunnan kanssa.

2. EIC:n johtokunta voi komission pyynnöstä antaa komissiolle suosituksia

   a) mistä tahansa asiasta, joka voi innovoinnin näkökulmasta parantaa ja edistää innovointiekosysteemejä kaikkialla unionissa, EIC:n tavoitteiden saavuttamista ja niiden vaikutuksia sekä innovatiivisten yritysten kapasiteettia saada ratkaisunsa laajempaan käyttöön;

   b) yrittäjien mahdollisesti kohtaamien sääntelyesteiden tunnistamisesta yhteistyössä asianomaisten komission yksiköiden, kansallisten ja alueellisten viranomaisten sekä muiden asiaankuuluvien yksiköiden kanssa; tämä koskee erityisesti yrityksiä, joille on myönnetty EIC:n tukea;

   c) erityisohjelman muiden osien ohjelmasuunnittelusta.

3. EIC:n johtokunnan on edistettävä toiminnallaan EIC:n tavoitteiden saavuttamista. Sen on toimittava puolueettomasti ja rehellisesti ja hoidettava työnsä tehokkaasti ja avoimesti.

[8] Komission täytäntöönpanopäätös C(2024)1741, annettu 20 päivänä maaliskuuta 2024, tutkimuksen ja innovoinnin puiteohjelman ”Horisontti Eurooppa” täytäntöönpanoa koskevaan erityisohjelmaan kuuluvan strategisen tutkimus- ja innovointisuunnitelman 2025–2027 hyväksymisestä.

4. EIC:n johtokunta koostuu 15–20:stä eurooppalaisten innovaatioekosysteemien eri osissa toimivasta riippumattomasta korkean tason henkilöstä, joihin kuuluu yrittäjiä, yritysjohtajia, sijoittajia, innovoinnin siantuntijoita ja innovatiivisia tutkijoita ja teknologian siirron asiantuntijoita. EIC:n johtokunta osallistuu tiedotus- ja suhdetoimintaan, ja sen jäsenet pyrkivät parantamaan EIC:n brändin arvostusta.

5. EIC:n johtokunnan jäsenet nimittää yleensä komissio avoimen kiinnostuksenilmaisupyyntöjen perusteella ottaen huomioon tarpeen säilyttää tasapaino asiantuntemuksen, sukupuolijakauman, iän ja maantieteellisen jakautumisen osalta.

6. Johtokunnan jäsenten toimikausi on rajoitettu kahteen vuoteen, ja se voidaan uusia kahdesti.

7. EIC:n johtokunnalla on puheenjohtaja, jonka on oltava korkean profiilin julkisuuden henkilö, jolla on yhteyksiä innovaatiomaailmaan ja vankka tuntemus innovaatioiden kehittämisestä aina tutkimuksesta markkinoille ja laajentamiseen.

8. EIC:n johtokunnan puheenjohtajalla on riippumattoman erityisneuvonantajan asema, ja komissio nimittää puheenjohtajan avoimen rekrytointimenettelyn perusteella. EIC:n johtokunnan puheenjohtajan toimikausi on rajoitettu enintään kahteen vuoteen, ja sitä voidaan jatkaa kerran enintään kahdella vuodella.

9. EIC:n johtokunnan puheenjohtaja johtaa EIC:n johtokuntaa, valmistelee sen kokoukset, jakaa tehtäviä johtokunnan jäsenille ja voi perustaa erityisiä alaryhmiä. EIC:n johtokunnan puheenjohtaja edustaa EIC:n johtokunnan näkemyksiä innovointimaailmassa ja toimii keskustelukumppanina komission kanssa.

10. Komissio vahvistaa EIC:n johtokunnan käytännesäännöt, joissa on määräykset erityisesti eturistiriitojen ja luottamuksellisuuden suojan rikkomisen välttämisestä. EIC:n johtokunnan jäsenet sitoutuvat noudattamaan käytännesääntöjä tehtäviensä vastaanottamisen yhteydessä.

11. Komissio antaa hallinnollista tukea EIC:n johtokunnalle ja EIC:n johtokunnan puheenjohtajalle.

13 artikla

Innovaatioekosysteemit

Erityisohjelmasta tuetaan seuraavia:

a) verkotettujen keskusten perustaminen ja tukeminen kaikkialla unionissa, mikä tarjoaa innovoijille, startup-yrityksille ja scale-up-yrityksille pääsyn resursseihin, palveluihin ja kumppaneihin, mukaan lukien investointimahdollisuudet, tutkimus- ja kehittämistoiminnan ja innovatiivisten ratkaisujen ensiostajat, yritykset, kokeilulaitokset, tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit, yrittäjäosaaminen, valmennus ja mentorointi;

b) toimet, joilla kehitetään yleiseurooppalaisia innovaatioekosysteemejä keskeisillä temaattisilla aloilla, tuetaan innovointitaitojen kehittämistä ja varhaisvaiheen yritysten luomista ja edistetään osaamiskolmion – korkea-asteen koulutus, tutkimus ja innovointi sekä yritystoiminta – integrointia kaikkialla unionissa;

c) ohjelmat, joilla tuetaan innovatiivisia pk-yrityksiä, startup-yrityksiä ja scale-up-yrityksiä, jotta ne voivat laajentaa toimintaansa ja päästä kansainvälisille

markkinoille markkinakelpoisuutta koskevien tutkimusten, paikallisten innovaatiotyökalujen, yhteistyöhön perustuvan tutkimuksen ja innovoinnin, osaajavaihdon, räätälöidyn mentoroinnin, globaalien sijoittajaverkostojen saavutettavuuden, sääntelyyn liittyvän ohjauksen, paikallisen markkinoinnin tuen ja pehmeän laskeutumisen palvelujen avulla kohdemaissa;

d) muut toimet, joilla tuetaan innovaatioekosysteemien ja yhteyksien kehittämistä, mukaan lukien tutkimukset, vertailuanalyysit, innovointitoimijoiden keskinäinen oppiminen ja innovaatiopolitiikkojen koordinointi.

V luku

Eurooppalainen tutkimusalue

14 artikla

Euroopan T&I-järjestelmän uudistaminen ja parantaminen

Eurooppalaisen tutkimusalueen (ERA) toteuttamisen tukemiseksi erityisohjelmalla autetaan jäsenvaltioita saavuttamaan Euroopan tutkimus- ja innovaatiosopimuksessa[9] asetetut tavoitteet tukemalla toimia, jotka ovat eurooppalaisen tutkimusalueen tavoitteiden ja yhteisten toimien prioriteettialojen mukaisia, ja edistämällä eurooppalaisen tutkimusalueen arvojen ja periaatteiden ylläpitämistä, kuten Euroopan tutkimus- ja innovaatiosopimuksessa on vahvistettu.

15 artikla

Osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen

Erityisohjelmalla tuetaan aidosti integroitua ja yhtenäistä tutkimus- ja innovaatioekosysteemiä unionissa ja keskitytään erityisesti tutkimus- ja innovaatiosopimuksen kolmanteen ja neljänteen painopistealaan, lisätään tutkimuksen ja innovoinnin huippuosaamisen saatavuutta kaikkialla unionissa ja asetetaan etusijalle investoinnit ja uudistukset. Johtavien ja vähemmän kehittyneiden maiden tutkimus- ja innovaatiosuorituskyvyssä esiintyviin eroihin on puututtava toimilla, joilla luodaan vankka tieteellinen perusta ja yhdistetään toimijoita ja ekosysteemejä ja joilla kannustetaan kansallisen ja alueellisen tason rakenneuudistuksiin pyrkien esimerkiksi parantamaan tutkijanurien houkuttelevuutta, kansainvälistymistä, tutkimus- ja innovaatiolaitosten hallinnon ja johtamisen tehokkuutta tai sovittamaan toimenpiteitä yhteen unionin aloitteiden kanssa.

16 artikla

Tutkimusinfrastruktuurit

1. Erityisohjelmalla tuetaan Euroopan unionin edun mukaisten tutkimusinfrastruktuurien rakentamista, kehittämistä ja integrointia.

[9] Neuvoston suositus (EU) 2021/2122, annettu 26 päivänä marraskuuta 2021, Euroopan tutkimus- ja innovaatiosopimuksesta, EUVL L 431, 2.12.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2021/2122/oj.

2. Tutkimusinfrastruktuurien toiminnassa keskitytään seuraaviin:

a) unionin tutkimusinfrastruktuurien toimintaympäristön kehittäminen, lujittaminen ja virtaviivaistaminen, mukaan lukien unionin ja kansallisten valmiuksien välinen koordinointi ja jopa 20 prosentin osallistuminen uusien kriittisten maailmanluokan valmiuksien rakennuskustannuksiin;

b) tutkimusinfrastruktuurien kansainvälisen saatavuuden parantaminen eri aloilla ja sektoreilla ja mukautuminen uusiin käyttäjäyhteisöihin;

c) tutkimusinfrastruktuurien häiriönsietokyvyn ja kestävyyden parantaminen pysyen samalla nopean teknologisen kehityksen tahdissa;

d) löydettävissä ja saavutettavissa olevan, yhteentoimivan, uudelleenkäytettävän (FAIR) ja koneellisesti hyödynnettävissä olevan tutkimusdatan verkon kehittäminen muun muassa laajentamalla ja vakiinnuttamalla eurooppalaisia avoimen tieteen pilvipalveluja Euroopan tutkimusdata-avaruutena;

e) Euroopan tutkimusinfrastruktuuripolitiikan ja kansainvälisen yhteistyön tehostaminen

17 artikla

Teknologiainfrastruktuurit

1. Erityisohjelmalla parannetaan teknologiainfrastruktuurivalmiuksia unionissa ja helpotetaan innovatiivisten yritysten, myös startup- ja scale-up-yritysten, pääsyä tällaisten infrastruktuurien integroituihin palveluihin.

2. Toimissa keskitytään seuraaviin:

uuden teknologian infrastruktuurikapasiteetin kehittäminen;

a) teknologiainfrastruktuuripalvelujen näkyvyyden ja käyttöönoton parantaminen;

b) pk-yritysten, startup-yritysten ja scale-up-yritysten pääsyä teknologiainfrastruktuureihin kaikkialla unionissa koskeva ohjelma;

c) infrastruktuurien välinen yhteistyö ja verkottuminen ja niiden henkilöstön koulutus ja täydennyskoulutus;

d) eurooppalaisen teknologiainfrastruktuuripolitiikan vahvistaminen.

VI luku

Siirtymä- ja loppusäännökset

18 artikla

Komiteamenettely

1. Komissiota avustaa komitea. Tämä komitea on asetuksessa (EU) N:o 182/2011 tarkoitettu komitea.

2. Komitea voi keskustelun aiheen huomioon ottaen kokoontua seuraavissa kokoonpanoissa:

- Yleinen kokoonpano: koko erityisohjelman täytäntöönpanoon tarkastelu;
- ERC;
- Marie Skłodowska-Curie -toimet;
- maailmanlaajuiset yhteiskunnalliset haasteet, EU:n missiot, uusi eurooppalainen Bauhaus -väline;
- EIC ja innovaatioekosysteemit;
- tutkimus- ja teknologiainfrastruktuurit;
- Euroopan tutkimus- ja innovaatiojärjestelmän uudistaminen ja tehostaminen sekä osallistumispohjan laajentaminen ja huippuosaamisen levittäminen.

3. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 4 artiklaa.

4. Kun viitataan tähän kohtaan, sovelletaan asetuksen (EU) N:o 182/2011 5 artiklaa.

5. Kun komitean lausunto on määrä hankkia kirjallista menettelyä noudattaen, tämä menettely päätetään tuloksettomana, jos komitean puheenjohtaja lausunnon antamiselle asetetussa määräajassa niin päättää tai komitean jäsenten yksinkertainen enemmistö sitä pyytää.

6. Unionin tekemien kansainvälisten sopimusten mukaisesti kolmansien maiden tai kansainvälisten järjestöjen edustajia voidaan kutsua tarkkailijoina erityisohjelman komitean kokouksiin sen työjärjestyksessä vahvistetuin edellytyksin ja unionin tai sen jäsenvaltioiden turvallisuus ja yleinen järjestys huomioon ottaen.

19 artikla

Kumoaminen

Kumotaan päätös (EU) 2021/764 1 päivästä tammikuuta 2028.

20 artikla

Siirtymäsäännökset

1. Tämän päätöksen estämättä voidaan jatkaa tai muuttaa toimia niiden päättämiseen saakka noudattaen päätöstä (EU) 2021/764/EU, jota sovelletaan näihin toimiin niiden päättämiseen asti.

2. Erityisohjelman rahoituspuitteet voivat kattaa myös teknisen ja hallinnollisen avun menoja, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan varmistaa siirtyminen erityisohjelman ja päätöksen (EU) 2021/764 mukaisesti hyväksyttyjen toimenpiteiden välillä.

21 artikla

Voimaantulo ja soveltaminen

Tämä päätös tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2028.

Tehty Brysselissä

Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja